

VALTUUSTOALOITE:

Lahden kaupungin valvontakameroiden (kaupunkikamerat) uudistaminen ja kameroiden lisääminen poliisin käyttöön

Poliisihallituksen (POHA) uusi ohje: *Teknisen valvonnan käyttö poliisissa* on astunut voimaan 1.11.2021. Yhteiskunnan teknologisoitumisen myötä myös poliisin käyttämä tekninen valvonta yleisillä paikoilla on lisääntynyt. POHA:n ohje on tarkoitettu yhtenäistämään teknisen valvonnan käytäntöjä, jotta erilaisten hajanaisten kamerajärjestelmien kuvamateriaali olisi saatavilla yhden keskitetyn järjestelmän kautta. Käytännössä useat kunnat ja kaupungit tarjoavat poliisilaitoksille kamerajärjestelmiä, joiden käyttäjinä poliisilaitokset toimivat. Järjestelmät toimivat pääsääntöisesti eri tahojen sisäisissä verkoissa, vaikka tarkoituksenmukaisinta olisi, että toiminta olisi yhtenäistä ja keskitettyä. Keskitetty järjestelmä mahdollistaa myös erilaisten tehokkaampien tekoälyä hyödyntävien tekniikoiden käytön kuvamateriaalia käsiteltäessä.

Ohje on tarkoitettu koskemaan vain poliisin yleisellä paikalla suorittamaa teknistä valvontaa ja siihen liittyvää yhteistyötä eri tahojen kanssa. Poliisiylijohtajan allekirjoittama uusi ohje on läpikäynyt tarkan prosessin ja POHA on tehnyt tiiviistä yhteistyötä tietosuojavaltuutetun kanssa.

Nykyiset Lahden kaupunkialueelle sijoitetut kamerat ovat mielestämme määrältään riittämättömiä ja myös kuvanlaadussa on kuulemamme mukaan parantamisen varaa. Poliisilaitoksilla ei ole mahdollisuutta osallistua infran rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Infra tarvitsee rakentaa uusille kameroille, koska kamerat tarvitsevat sähköä 24/7. Lisäksi jo olemassa olevan infran tarkistukselle on tarvetta yhteyksien/kuvanlaadun parantamiseksi. Toimintavarmuuden takaamiseksi mm. vanhojen kaapeleiden uusimiselle saattaa olla tarvetta.

Olemme kysyneet Hämeen poliisilaitoksen kantaa asiaan ja saimme heiltä asiasta lausunnon. Muutamia otteita suorina lainauksina lausunnosta:

”Hämeen poliisilaitos pitää perusteltuna, että Lahden kaupungin hallinnoimaa kameravalvontaa uudistetaan. Kameravalvonnalla on merkitystä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ja häiriöiden ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi sekä poliisin suorittaman tutkinnan turvaamiseksi.”

”Toiminnallinen ja tutkinnallinen tarve poliisin edellä mainittujen velvoitteiden hoitamiseksi puoltaa kameravalvonnan lisäämistä noin kymmenellä kameralla. Nyt poliisilla ei ole kameravalvontanäkymää eräisiin paikkoihin, joissa ajoittain paljon ihmisiä liikkeellä, ja järjestetään erilaisia tapahtumia, joissa kameravalvontanäkymä olisi tärkeää.”

”Lisäksi kuvanlaadussa on parantamisen varaa”

Lausunnon on allekirjoittanut Hämeen poliisilaitoksen apulaispoliisipäällikkö Tero Seppänen ja asiasta vastaava ylikomisario Outi Pennanen.

Esitämme Tuomailan kanssa, että Lahti ottaisi mallia toteutuksesta Keravan kaupungilta, joka on toinen POHA:n uudistukseen valitsema pilotti kaupunki. Keravalla jo toteutettu uusi valvontakamerajärjestelmä on samaa kokoluokkaa (n. 30 kameraa), mikä myös Hämeen poliisilaitoksen lausunnossa on arvioitu tarpeelliseksi määräksi. Keravalla on otettu opiksi aiemmista virheistä ja luotu toimiva järjestelmä. Tämän lisäksi toteutunut budjetti on tiedossa.

Muutama esimerkki Keravan toteutuksesta: Kameroiden koot ovat huomattavasti pienempiä ja ne pystytään asettamaan aiempaa monipuolisemmin eri kohteisiin. Yhteen kameraan on saatu tuotua 3 erillistä linssiä aiemman yhden sijasta. Linssit voidaan asettaa kuvaamaan eri ilmansuuntiin ja eri etäisyyksille kohdepaikan tarpeen mukaan, mahdollistaen samalla laajemman jopa 270 asteen peiton (näkymän). Ainakin osassa linseistä on infrapunaominaisuudet, joilla on mahdollista saada yölläkin kasvopiirteet tunnistava kuva vielä jopa 50-60 metrin päästä.

Lahden kaupungin valvontakamerauudistuksessa Hämeen poliisilaitoksella tulee olla merkittävä rooli valvontapaikkojen määrittelyssä. Kamerajärjestelmä on tarvittaessa myös laajennettavissa tulevaisuudessa.

Emme valtuustossa pysty päättämään poliisin resursseista, mutta turvallisuusnäkökohdat huomioon ottavalla kaupunkisuunnittelulla pystymme kuitenkin tukemaan poliisin olemassa olevia resursseja. Lahden kaupungin hallinnoiman kamerajärjestelmän uudistamiseen poliisilla ei ole mahdollisuutta, tämä on yksi konkreettinen kaupunkiturvallisuutta edistävä toimenpide, johon valtuusto pystyy vaikuttamaan.

Liitteet:

Hämeen poliisilaitoksen lausunto Lahden kaupungin kameravalvonnasta (24.10.2021)

Kameravalvonnassa käytettävän tekoälyn hyödyntäminen Suomessa (Markus Haaranen, Janne Allonen, Jyväskylän yliopisto, pro-gradu tutkielma, 2020, 150 s.)

Lahdessa 15.11.2021

Kaupunginvaltuutetut:

Jari Pykäläinen, Pasi Tuomaila